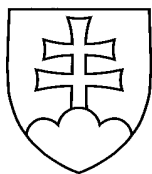


SÚDNA RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY



260/2025

UZNESENIE SÚDNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 18. júna 2025

k návrhu legislatívnej zmeny

Súdna rada Slovenskej republiky

na základe § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov po prerokovaní návrhu legislatívnej zmeny č. 8

A. s c h v a ľ u j e

návrh legislatívnej zmeny č. 8 v alternatívach označených ako „A“ a „B“, ktoré tvoria prílohu tohto uznesenia;

B. u k l a d á

predsedníčke Súdnej rady Slovenskej republiky predložiť legislatívnu zmenu podľa bodu A. ministromi spravodlivosti Slovenskej republiky na ďalší postup.

Overovateľ: Jaroslav Klátik

Marcela Kosová, v. r.
p r e d s e d n í ě k a
Súdnej rady Slovenskej republiky

Návrh č. 8

Novelizovaný právny predpis:

- zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „**zákon o sudcoch**“)
- zákon č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok)
- zákon č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „**zákon o Súdnej rade**“)

Cieľ: Zvýšenie ochrany sudcov vo vzťahu k rozhodovaniu o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu

Návrh novelizácie (legislatívne znenie)

Čl. I

Zákon č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č.185/2002 Z.z., zákona č. 670/2002 Z.z., zákona č. 426/2003 Z.z., zákona č. 458/2003 Z.z., zákona č. 462/2003 Z.z., zákona č. 505/2003 Z.z., zákona č. 514/2003 Z.z., zákona č. 548/2003 Z.z., zákona č. 267/2004 Z.z., zákona č. 403/2004 Z.z., zákona č. 530/2004 Z.z., zákona č. 586/2004 Z.z., zákona č. 609/2004 Z.z., zákona č. 757/2004 Z.z., zákona č. 122/2005 Z.z., zákona č. 622/2005 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 15/2008 Z.z., zákona č. 517/2008 Z.z., zákona č. 520/2008 Z.z., zákona č. 59/2009 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 290/2009 Z.z., zákona č. 291/2009 Z.z., zákona č. 500/2010 Z.z., zákona č. 543/2010 Z.z., zákona č. 33/2011 Z.z., zákona č. 100/2011 Z.z., zákona č. 467/2011 Z.z., zákona č. 503/2011 Z.z., zákona č. 79/2012 Z.z., zákona č. 335/2012 Z.z., zákona č. 392/2012 Z.z., zákona č. 462/2013 Z.z., zákona č. 195/2014 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 216/2014 Z.z., uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 261/2014 Z.z., zákona č. 307/2014 Z.z., zákona č. 322/2014 Z.z., zákona č. 362/2014 Z.z., zákona č. 401/2015 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 443/2015 Z.z., zákona č. 125/2016 Z.z., zákona č. 152/2017 Z.z., zákona č. 177/2018 Z.z., zákona č. 314/2018 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 40/2019 Z.z., zákona č. 282/2019 Z.z., zákona č. 397/2019 Z.z., zákona č. 459/2019 Z.z., zákona č. 241/2020 Z.z., zákona č. 423/2020 Z.z., zákona č. 71/2021 Z.z., zákona č. 432/2021 Z.z., zákona č. 150/2022 Z.z., zákona č. 151/2022 Z.z., zákona č. 398/2022 Z.z. a nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 14/2024 Z.z., zákona č. 40/2024 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 22 ods. 1 sa slovo „až“ nahrádza slovami „na nevyhnutnú dobu podľa odseku 3, najdlhšie“.

2. V § 22 sa za odsek 2 vkladajú nové odseky 3 a 4, ktoré znejú:

„(3) Dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu trvá po dobu určenú v rozhodnutí najvyššieho správneho súdu, ktorá nesmie byť dlhšia ako jeden rok. Ak sa navrhovateľ podľa odseku 2 domnieva, že dôvody pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie naďalej trvajú, je oprávnený podať návrh na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu a to najneskôr 10 dní pred uplynutím doby jeho trvania. Navrhovateľ je oprávnený podať návrh

podľa predchádzajúcej vety opakovane. Predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu trvá po dobu určenú v rozhodnutí najvyššieho správneho súdu, ktorá nesmie byť dlhšia ako jeden rok.

(4) Na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, ktoré má na základe návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu trvať súvisle dlhšie ako dva roky, sa vyžaduje, aby navrhovateľ k návrhu priložil predchádzajúci súhlas súdnej rady.“

Doterajšie odseky 3 až 5 sa označujú ako odseky 5 až 7.

4. V § 22 ods. 6 sa za slovo „zaniká“ vkladajú slová „uplynutím doby jeho trvania“,

5. V celom texte § 22 ods. 7 sa číslica „4“ nahrádza číslicou „6“.

6. Za § 151zg sa vkladá § 151zh, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 151zh

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od

Dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, o ktorom bolo rozhodnuté disciplinárnym senátom podľa doterajších predpisov, zaniká uplynutím dvoch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Ak sa navrhovateľ podľa § 22 ods. 2 domnieva, že dôvody pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu naďalej trvajú, môže podať návrh na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu v lehote určenej podľa druhej vety § 22 ods. 3. Ustanovenia § 22 ods. 3 a 4 sa použijú primerane.“

Čl. II

Zákon č. 432/2021 Z.z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) v znení zákona č. 40/2024 Z.z. sa mení takto:

1. V § 40 sa za slová „disciplinárnym návrhom,“ vkladajú slová „a návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu“.

2. V § 42 sa za slová „funkcie sudcu“ vkladajú slová „a návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu“.

3. Za § 42 sa vkladá § 42a, ktorý znie:

„§ 42a

Disciplinárny senát rozhodne o zastavení konania o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu, ak

- a) navrhovateľ zobral návrh alebo návrh predĺženie na dočasného pozastavenia výkonu funkcie späť pred rozhodnutím disciplinárneho senátu,
- b) návrh predĺženie na dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu nebol podaný v lehote podľa osobitného predpisu,¹⁰⁾

- c) k návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu navrhovateľ nepriložil súhlas súdnej rady s predĺžením dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu podľa osobitného predpisu.¹¹⁾“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 10 a 11 znejú:

„10) § 22 ods. 3 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

11) § 22 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

4. V § 44 sa za slovo „rozhodne“ vkladajú slová „na návrh“.

Čl. III

Zákon č. 185/2002 Z.z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 267/2003 Z.z., zákona č. 426/2003 Z.z., zákona č. 458/2003 Z.z., zákona č. 548/2003 Z.z., zákona č. 523/2004 Z.z., zákona č. 597/2008 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 290/2009 Z.z., zákona č. 291/2009 Z.z., zákona č. 400/2009 Z.z., zákona č. 495/2010 Z.z., zákona č. 467/2011 Z.z., zákona č. 195/2014 Z.z., zákona č. 322/2014 Z.z., zákona č. 362/2014 Z.z., zákona č. 171/2015 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 374/2015 Z.z., zákona č. 152/2017 Z.z., zákona č. 177/2018 Z.z., uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 285/2018 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 40/2019 Z.z., zákona č. 282/2019 Z.z., zákona č. 459/2019 Z.z., zákona č. 62/2020 Z.z., zákona č. 106/2020 Z.z., zákona č. 423/2020 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 172/2021 Z.z., zákona č. 432/2021 Z.z. a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 14/2024 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 4 sa odsek 1 dopĺňa písmenom m), ktoré znie:

„m) dávať súhlas s predĺžením dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu, ak tak ustanovuje osobitný predpis.“.

2. V § 7 ods. 3 sa za slová „pozastavení výkonu funkcie sudcu“ vkladajú slová „alebo rozhodovanie o súhlase s predĺžením dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu a za slová „pozastavenie výkonu funkcie sudcu“ vkladajú slová „alebo návrh na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu“.

Návrh novelizácie (konsolidované znenie)

Čl. I

zákon o sudcoch

§ 22

(1) Sudcovi, ktorý je trestne stíhaný za úmyselný trestný čin alebo proti ktorému sa vedie disciplinárne konanie za čin, za ktorý môže byť odvolaný z funkcie sudcu, možno dočasne pozastaviť výkon funkcie sudcu **na nevyhnutnú dobu podľa odseku 3, najdlhšie až do právoplatného skončenia trestného stíhania, disciplinárneho konania alebo do rozhodnutia prezidenta o odvolaní z funkcie sudcu.**

(2) O dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu rozhoduje disciplinárny senát najvyššieho správneho súdu na návrh

a) ministra, ak je proti sudcovi vznesené obvinenie za úmyselný trestný čin,

b) toho, kto podal disciplinárny návrh sudcu za čin, za ktorý môže byť odvolaný z funkcie sudcu,

(3) Dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu trvá po dobu určenú v rozhodnutí najvyššieho správneho súdu, ktorá nesmie byť dlhšia ako jeden rok. Ak sa navrhovateľ podľa odseku 2 domnieva, že dôvody pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie naďalej trvajú, je oprávnený podať návrh na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu a to najneskôr 10 dní pred uplynutím doby jeho trvania. Navrhovateľ je oprávnený podať návrh podľa predchádzajúcej vety opakovane. Predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu trvá po dobu určenú v rozhodnutí najvyššieho správneho súdu, ktorá nesmie byť dlhšia ako jeden rok.

(4) Na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, ktoré má na základe návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu trvať súvisle dlhšie ako dva roky, sa vyžaduje, aby navrhovateľ k návrhu priložil predchádzajúci súhlas súdnej rady.

(5) Sudca, ktorému je dočasne pozastavený výkon funkcie, má odo dňa pozastavenia nárok na plat vo výške 30% základného platu. Takto poskytnutý plat sa zvyšuje o 10% základného platu na každé vyživované dieťa, najviac však do výšky 50% základného platu. Počas dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu sa sudca nesmie zdržiavať na pracovisku s výnimkou času nevyhnutného na uplatňovanie nárokov sudcu vo vzťahu k jeho osobnému úradu.

(6) Dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu zaniká **uplynutím doby jeho trvania**, dňom právoplatnosti uznesenia o zastavení trestného stíhania alebo o podmienenom zastavení trestného stíhania, rozsudku alebo disciplinárneho rozhodnutia to neplatí, ak bolo konanie, pre ktoré bol sudcovi dočasne pozastavený výkon funkcie, úmyselným trestným činom, za ktorý bol právoplatne odsúdený, alebo ak bolo sudcovi za konanie, pre ktoré mu bol dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu, uložené disciplinárne opatrenie odvolanie z funkcie sudcu. Sudca je povinný o týchto okolnostiach neodkladne informovať súdnu radu.

(7) Ak dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu zanikne podľa odseku 6, doplatí sa sudcovi rozdiel, o ktorý bol jeho funkčný plat skrátený. Ak je dočasné pozastavenie výkonu funkcie zrušené, doplatí sa sudcovi rozdiel platu po právoplatnosti rozhodnutia podľa odseku 6; to neplatí, ak bolo konanie, pre ktoré bol sudcovi dočasne pozastavený výkon funkcie, úmyselným trestným činom, za ktorý bol právoplatne odsúdený, alebo ak bolo sudcovi za konanie, pre ktoré mu bol dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu, uložené disciplinárne opatrenie odvolanie z funkcie sudcu.

§ 151zh

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od

Dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, o ktorom bolo rozhodnuté disciplinárnym senátom podľa doterajších predpisov, zaniká uplynutím dvoch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Ak sa navrhovateľ podľa § 22 ods. 2 domnieva, že dôvody pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu naďalej trvajú, môže podať návrh na predĺženie dočasného

pozastavenia výkonu funkcie sudcu v lehote určenej podľa druhej vety § 22 ods. 3. Ustanovenia § 22 ods. 3 a 4 sa použijú primerane.

Čl. II Disciplinárny súdny poriadok

§ 40

O návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, ak nie je podaný spolu s disciplinárnym návrhom, a návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu rozhoduje disciplinárny senát určený náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom spravodlivosti.

§ 41

Rozhodnutie o návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, ak je návrh podaný spolu s disciplinárnym návrhom, sa sudcovi doručí spolu s disciplinárnym návrhom podľa § 23 ods. 1.

§ 42

O návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu a návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu disciplinárny senát rozhodne v lehote 10 dní od jeho doručenia.

§ 42a

Disciplinárny senát rozhodne o zastavení konania o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu, ak

- a) navrhovateľ zobral návrh alebo návrh na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie späť pred rozhodnutím disciplinárneho senátu,
- b) návrh na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu nebol podaný v lehote podľa osobitného predpisu,¹⁰⁾
- c) k návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu navrhovateľ nepriložil súhlas súdnej rady s predĺžením dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

10) § 22 ods. 3 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov

11) § 22 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov

§ 43

(1) Rozhodnutie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu môže disciplinárny senát, ktorý rozhodol o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu, zrušiť aj v priebehu disciplinárneho konania, a to bezodkladne na návrh toho, kto dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu navrhol, alebo na návrh disciplinárne obvineného sudcu alebo aj bez návrhu.

(2) Disciplinárne obvinený sudca môže návrh na zrušenie rozhodnutia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu podať znovu najskôr po uplynutí jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia o zamietnutí jeho predchádzajúceho návrhu.

§ 44

Ak počas dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu vznikne nový dôvod pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, disciplinárny senát rozhodne **na návrh** o rozšírení dôvodov dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu.

Čl. III zákon o Súdnej rade

§ 4

Ďalšia pôsobnosť súdnej rady

- (1) Do ďalšej pôsobnosti súdnej rady ²⁾ podľa tohto zákona patrí
- a) prerokovať správy o čerpaní rozpočtových prostriedkov súdov,
 - b) schvaľovať štatút súdnej rady a rokovací poriadok súdnej rady,
 - c) predkladať ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len "minister spravodlivosti") podnety na prijatie všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich organizáciu súdnictva, konanie pred súdmi a postavenie sudcov,
 - d) voliť podpredsedu súdnej rady,
 - e) koordinovať činnosť sudcovských rád zriadených podľa osobitného predpisu, ³⁾
 - f) zaujímať stanoviská k návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich organizáciu súdnictva, konanie pred súdmi a postavenie sudcov,
 - g) zaujímať stanoviská k návrhom koncepčných dokumentov týkajúcich sa súdnictva, ktoré sa predkladajú na rokovanie národnej rady a vlády,
 - h) volí určený počet členov rady Justičnej akadémie podľa osobitného predpisu, ^{2a)}
 - i) volí prísediacich do databázy prísediacich disciplinárneho senátu, ^{2b)}
 - j) podieľať sa na rozvoji ľudských zdrojov v súdnictve,
 - k) rozhodovať o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu, ak tak ustanovuje osobitný predpis, ⁴⁾
 - l) rozhodovať o vyslovení nesúhlasu s trestným stíhaním sudcu pre trestný čin ohýbania práva podľa § 326a Trestného zákona,
 - m) dávať súhlas s predĺžením dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu, ak tak ustanovuje osobitný predpis. ⁴⁾**

§ 7

(1) Zasadnutie súdnej rady je verejné. Predseda súdnej rady je povinný vytvoriť podmienky na účasť verejnosti na zasadnutiach súdnej rady. Ak možno očakávať, že verejnosť prejaví o zasadnutí súdnej rady väčší záujem, je predseda súdnej rady povinný zvolať zasadnutie súdnej rady vo vhodnej miestnosti s prihliadnutím na rozsah predpokladaného záujmu i možnosti.

(2) Verejnosť môže byť v nevyhnutnom rozsahu zo zasadnutia súdnej rady vylúčená rozhodnutím súdnej rady, ak by verejné prerokovanie veci ohrozilo tajomstvo chránené zákonom alebo ak to vyžaduje iný dôležitý záujem osoby, o ktorej súdna rada rozhoduje.

(3) Ak ide o prerokovanie vecí podľa § 4 ods. 1 písm. a), e) až g) a ods. 2, predseda súdnej rady udelí slovo ministrovi spravodlivosti, kedykoľvek o to požiada. Ak ide o rozhodovanie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu **alebo rozhodovanie o súhlase s predĺžením dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu**, predseda súdnej rady udelí slovo, kedykoľvek o to požiadajú, tomu, kto návrh na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu **alebo návrh na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu** podal, a dotknutému sudcovi.

(4) Predseda súdnej rady môže vykázať z miestnosti, v ktorej zasadá súdna rada, alebo odoprieť prístup do tejto miestnosti osobám, ktoré rušia dôstojný priebeh zasadnutia súdnej rady alebo u ktorých je dôvodná obava, že by mohli rušiť dôstojný priebeh zasadnutia súdnej rady.

Návrh dôvodovej správy

Dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu je *de lege lata* upravené v dvoch zákonoch a to hmotnoprávna časť v § 22 až 22b zákona o sudcoch a procesná časť v § 40 až § 44 disciplinárneho súdneho poriadku.

Keďže trestné stíhanie sudcov v medializovaných kauzách trvá neprimerane dlho, javí sa ako neúnosné, aby za prieťahy v konaniach pred orgánmi činnými v trestnom konaní prípadne i sudcov niesli následky tí sudcovia, ktorým bol dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu rozhodnutím pôvodného disciplinárneho senátu, toho času organizačne a technicky zabezpečovaného Kanceláriou Súdnej rady Slovenskej republiky, alebo disciplinárneho senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky.

Súčasná právna úprava síce ráta s možnosťou rozhodovania o zrušení rozhodnutia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu v § 43 ods. 1 disciplinárneho súdneho poriadku a to „*bezodkladne na návrh toho, kto dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu navrhol, alebo na návrh disciplinárne obvineného sudcu alebo aj bez návrhu*“, avšak vo všeobecnosti je nastavená v zmysle súčasného ustanovenia § 42 disciplinárneho súdneho poriadku do skončenia trestného stíhania alebo disciplinárneho konania.

Takéto normatívne nastavenie je ale neudržateľné. Možnosť dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu je nástrojom, v ktorom sa premieta ústavný príkaz obsiahnutý v čl. 148 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu nesmie zasahovať do nezávislého výkonu súdnictva. Rozhodovanie o dočasnom pozastavení funkcie sudcu má rozmer inštitucionálny a individuálny. Inštitucionálna rovina sa premieta do ochrany nezávislosti súdnej moci. Chráni sa ním integrita a dôveryhodnosť súdnictva. Rozhodnutie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie na strane druhej spôsobuje výrazné obmedzenie profesijnej sféry sudcu a predstavuje zásah do jeho práva na nerušený výkon funkcie. Ide o zákonnú výnimku z nerušeného výkonu funkcie sudcu. Ako každá výnimka, aj dočasné pozastavenie funkcie sudcu musí byť vykladané reštriktívne. Ďalším znakom je dočasnosť. Pozastavenie môže trvať len nevyhnutnú dobu. Dočasnosť nemožno stotožniť

s dĺžkou trvania trestného stíhania alebo disciplinárneho konania (porovnaj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 715/2022 z 2.10.2024).

Striktné vymedzenie dočasnosti tohto právneho inštitútu si bude nevyhnutne vyžadovať dôsledný a aktívny prístup pri posudzovaní relevantných okolností trestného stíhania sudcu, ako aj rýchle a efektívne vedenie samotného trestného konania. Len tak je možné predísť neodôvodneným prietahom, a zároveň k neprípustným zásahom do nezávislosti výkonu súdnej moci. Vzhľadom na to, že obvinený sudca nemá zákonnú možnosť zabezpečiť si finančné prostriedky iným spôsobom než prostredníctvom peňažných prostriedkov plynúcich mu z výkonu funkcie sudcu – keďže mu je zakázané podnikáť alebo vykonávať iné zárobkové činnosti – môže byť v dôsledku neprimerane zdĺhavého trestného konania existenčne donútený vzdať sa svojej funkcie pred skončením jeho veci. V prípade, že by bolo trestné konanie následne právoplatne zastavené alebo by bol sudca oslobodený spod obžaloby, takýto vývoj by mal závažné negatívne dôsledky nielen pre justíciu, ale aj na uplatňovanie jednej zo základných zásad trestného konania – zásady prezumpcie neviny.

Z uvedeného dôvodu je preto nevyhnutné uvažovať nad novelizáciou rozhodovania o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu s akcentom na zvýšenie ochrany dotknutých sudcov a tým aj nezávislosti súdnictva.

Riešením by mohlo byť časové limitovanie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu na nevyhnutnú dobu najdlhšie na jeden rok s možnosťou jeho opakovaného predlžovania. Návrh na predĺženie lehoty dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu by navrhovateľ musel podať najneskôr 10 dní pred uplynutím lehoty trvania dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu. V prípade, ak by dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu malo súvisle trvať dlhšie ako dva roky, musel by navrhovateľ k návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu doložiť Najvyššiemu správnomu súdu Slovenskej republiky ako prílohu aj predchádzajúci súhlas Súdnej rady Slovenskej republiky v podobe jej súhlasného uznesenia. Nepodanie návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu v určenej 10-dňovej lehote alebo jeho podanie bez predchádzajúceho súhlasu Súdnej rady Slovenskej republiky, ak bol tento potrebný, by bolo dôvodom zastavenia konania o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu. Dôsledkom takéhoto zastavenia konania by bolo „obnovenie“ výkonu funkcie sudcu márnym uplynutím lehoty trvania jeho predchádzajúceho dočasného pozastavenia.

Účelom navrhovanej právnej úpravy je teda prenesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena pri rozhodovaní o návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie z dotknutého sudcu na navrhovateľa. Potreba predchádzajúceho súhlasu Súdnej rady Slovenskej republiky predstavujúca *conditio sine qua non* pre podanie návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu, ktoré má súvisle trvať dlhšie než dva roky, a zároveň predstavuje relevantný prostriedok na zamedzenie zneužívania predmetného inštitútu zo strany navrhovateľa na nátlak na dotknutého sudcu s cieľom „vyštváť ho z materiálnych dôvodov z justície“.

V rámci prechodného ustanovenia (§ 151zh zákona o sudcoch) sa navrhuje okamžitá aplikabilita navrhovanej právnej úpravy.

Návrh č. 8

Novelizovaný právny predpis:

- zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o sudcoch“)
- zákon č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok)
- zákon č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o Súdnej rade“)

Cieľ: Zvýšenie ochrany sudcov vo vzťahu k rozhodovaniu o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu

Návrh novelizácie (legislatívne znenie)

Čl. I

Zákon č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č.185/2002 Z.z., zákona č. 670/2002 Z.z., zákona č. 426/2003 Z.z., zákona č. 458/2003 Z.z., zákona č. 462/2003 Z.z., zákona č. 505/2003 Z.z., zákona č. 514/2003 Z.z., zákona č. 548/2003 Z.z., zákona č. 267/2004 Z.z., zákona č. 403/2004 Z.z., zákona č. 530/2004 Z.z., zákona č. 586/2004 Z.z., zákona č. 609/2004 Z.z., zákona č. 757/2004 Z.z., zákona č. 122/2005 Z.z., zákona č. 622/2005 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 15/2008 Z.z., zákona č. 517/2008 Z.z., zákona č. 520/2008 Z.z., zákona č. 59/2009 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 290/2009 Z.z., zákona č. 291/2009 Z.z., zákona č. 500/2010 Z.z., zákona č. 543/2010 Z.z., zákona č. 33/2011 Z.z., zákona č. 100/2011 Z.z., zákona č. 467/2011 Z.z., zákona č. 503/2011 Z.z., zákona č. 79/2012 Z.z., zákona č. 335/2012 Z.z., zákona č. 392/2012 Z.z., zákona č. 462/2013 Z.z., zákona č. 195/2014 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 216/2014 Z.z., uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 261/2014 Z.z., zákona č. 307/2014 Z.z., zákona č. 322/2014 Z.z., zákona č. 362/2014 Z.z., zákona č. 401/2015 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 443/2015 Z.z., zákona č. 125/2016 Z.z., zákona č. 152/2017 Z.z., zákona č. 177/2018 Z.z., zákona č. 314/2018 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 40/2019 Z.z., zákona č. 282/2019 Z.z., zákona č. 397/2019 Z.z., zákona č. 459/2019 Z.z., zákona č. 241/2020 Z.z., zákona č. 423/2020 Z.z., zákona č. 71/2021 Z.z., zákona č. 432/2021 Z.z., zákona č. 150/2022 Z.z., zákona č. 151/2022 Z.z., zákona č. 398/2022 Z.z. a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 14/2024 Z.z., zákona č. 40/2024 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 22 ods. 1 sa slovo „až“ nahrádza slovami „na nevyhnutnú dobu podľa odseku 3, najdlhšie“.

2. V § 22 sa za odsek 2 vkladajú nové odseky 3 a 4, ktoré znejú:

„(3) Dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu trvá nevyhnutnú dobu určenú v rozhodnutí najvyššieho správneho súdu. Doba však nesmie byť dlhšia ako šesť mesiacov. Ak sa navrhovateľ podľa odseku 2 domnieva, že dôvody pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie naďalej trvajú, je oprávnený podať návrh na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu a to najneskôr 10 dní pred uplynutím doby jeho trvania. Predĺženie

dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu trvá po dobu určenú v rozhodnutí najvyššieho správneho súdu, ktorá nesmie byť dlhšia ako šesť mesiacov. Navrhovateľ je oprávnený podať návrh podľa predchádzajúcej vety opakovane, avšak možnosť opakovaného predĺženia dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu nesmie byť v súhrne dlhšia ako 18 mesiacov.

(4) Na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, ktoré má na základe návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu trvať súvisle dlhšie ako 6 mesiacov, sa vyžaduje, aby navrhovateľ k návrhu priložil predchádzajúci súhlas súdnej rady.“.

Doterajšie odseky 3 až 5 sa označujú ako odseky 5 až 7.

4. V § 22 ods. 6 sa za slovo „zaniká“ vkladajú slová „uplynutím doby jeho trvania“,

5. V celom texte § 22 ods. 7 sa číslica „4“ nahrádza číslicou „6“.

6. Za § 151zg sa vkladá § 151zh, ktorý vrátane nadpisu znie:

"§ 151zh

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od

Dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, o ktorom bolo rozhodnuté disciplinárnym senátom podľa doterajších predpisov, zaniká uplynutím dvoch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Ak sa navrhovateľ podľa § 22 ods. 2 domnieva, že dôvody pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu naďalej trvajú, môže podať návrh na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu v lehote určenej podľa tretej vety § 22 ods. 3. Ustanovenia § 22 ods. 3 a 4 sa použijú primerane."

Čl. II

Zákon č. 432/2021 Z.z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) v znení zákona č. 40/2024 Z.z. sa mení takto:

1. V § 40 sa za slová „disciplinárnym návrhom,“ vkladajú slová „a návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu“.

2. V § 42 sa za slová „funkcie sudcu“ vkladajú slová „a návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu“.

3. Za § 42 sa vkladá § 42a, ktorý znie:

„§ 42a

Disciplinárny senát rozhodne o zastavení konania o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu, ak

- a) navrhovateľ zobral návrh alebo návrh predĺženie na dočasného pozastavenia výkonu funkcie späť pred rozhodnutím disciplinárneho senátu,
- b) návrh predĺženie na dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu nebol podaný v lehote podľa osobitného predpisu,¹⁰⁾

- c) k návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu navrhovateľ nepriložil súhlas súdnej rady s predĺžením dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu podľa osobitného predpisu.¹¹⁾“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 10 a 11 znejú:

„10) § 22 ods. 3 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

11) § 22 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

4. V § 44 sa za slovo „rozhodne“ vkladajú slová „na návrh“.

Čl. III

Zákon č. 185/2002 Z.z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 267/2003 Z.z., zákona č. 426/2003 Z.z., zákona č. 458/2003 Z.z., zákona č. 548/2003 Z.z., zákona č. 523/2004 Z.z., zákona č. 597/2008 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 290/2009 Z.z., zákona č. 291/2009 Z.z., zákona č. 400/2009 Z.z., zákona č. 495/2010 Z.z., zákona č. 467/2011 Z.z., zákona č. 195/2014 Z.z., zákona č. 322/2014 Z.z., zákona č. 362/2014 Z.z., zákona č. 171/2015 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 374/2015 Z.z., zákona č. 152/2017 Z.z., zákona č. 177/2018 Z.z., uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 285/2018 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 40/2019 Z.z., zákona č. 282/2019 Z.z., zákona č. 459/2019 Z.z., zákona č. 62/2020 Z.z., zákona č. 106/2020 Z.z., zákona č. 423/2020 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 172/2021 Z.z., zákona č. 432/2021 Z.z. a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 14/2024 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 4 sa odsek 1 dopĺňa písmenom m), ktoré znie:

„m) dávať súhlas s predĺžením dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu, ak tak ustanovuje osobitný predpis.“.

2. V § 7 ods. 3 sa za slová „pozastavení výkonu funkcie sudcu“ vkladajú slová „alebo rozhodovanie o súhlase s predĺžením dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu a za slová „pozastavenie výkonu funkcie sudcu“ vkladajú slová „alebo návrh na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu“.

Návrh novelizácie (konsolidované znenie)

Čl. I

zákon o sudcoch

§ 22

(1) Sudcovi, ktorý je trestne stíhaný za úmyselný trestný čin alebo proti ktorému sa vedie disciplinárne konanie za čin, za ktorý môže byť odvolaný z funkcie sudcu, možno dočasne pozastaviť výkon funkcie sudcu **na nevyhnutnú dobu podľa odseku 3, najdlhšie až** do právoplatného skončenia trestného stíhania, disciplinárneho konania alebo do rozhodnutia prezidenta o odvolaní z funkcie sudcu.

(2) O dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu rozhoduje disciplinárny senát najvyššieho správneho súdu na návrh

a) ministra, ak je proti sudcovi vznesené obvinenie za úmyselný trestný čin,

b) toho, kto podal disciplinárny návrh sudcu za čin, za ktorý môže byť odvolaný z funkcie sudcu,

(3) Dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu trvá nevyhnutnú dobu určenú v rozhodnutí najvyššieho správneho súdu. Doba však nesmie byť dlhšia ako šesť mesiacov. Ak sa navrhovateľ podľa odseku 2 domnieva, že dôvody pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie naďalej trvajú, je oprávnený podať návrh na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu a to najneskôr 10 dní pred uplynutím doby jeho trvania. Predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu trvá po dobu určenú v rozhodnutí najvyššieho správneho súdu, ktorá nesmie byť dlhšia ako šesť mesiacov. Navrhovateľ je oprávnený podať návrh podľa predchádzajúcej vety opakovane, avšak možnosť opakovaného predĺženia dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu nesmie byť v súhrne dlhšia ako 18 mesiacov.

(4) Na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, ktoré má na základe návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu trvať súvisle dlhšie ako 6 mesiacov, sa vyžaduje, aby navrhovateľ k návrhu priložil predchádzajúci súhlas súdnej rady.“.

(5) Sudca, ktorému je dočasne pozastavený výkon funkcie, má odo dňa pozastavenia nárok na plat vo výške 30% základného platu. Takto poskytnutý plat sa zvyšuje o 10% základného platu na každé vyživované dieťa, najviac však do výšky 50% základného platu. Počas dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu sa sudca nesmie zdržiavať na pracovisku s výnimkou času nevyhnutného na uplatňovanie nárokov sudcu vo vzťahu k jeho osobnému úradu.

(6) Dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu zaniká uplynutím doby jeho trvania, dňom právoplatnosti uznesenia o zastavení trestného stíhania alebo o podmienenom zastavení trestného stíhania, rozsudku alebo disciplinárneho rozhodnutia to neplatí, ak bolo konanie, pre ktoré bol sudcovi dočasne pozastavený výkon funkcie, úmyselným trestným činom, za ktorý bol právoplatne odsúdený, alebo ak bolo sudcovi za konanie, pre ktoré mu bol dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu, uložené disciplinárne opatrenie odvolanie z funkcie sudcu. Sudca je povinný o týchto okolnostiach neodkladne informovať súdnu radu.

(7) Ak dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu zanikne podľa odseku 6, doplatí sa sudcovi rozdiel, o ktorý bol jeho funkčný plat skrátený. Ak je dočasné pozastavenie výkonu funkcie zrušené, doplatí sa sudcovi rozdiel platu po právoplatnosti rozhodnutia podľa odseku 6; to neplatí, ak bolo konanie, pre ktoré bol sudcovi dočasne pozastavený výkon funkcie, úmyselným trestným činom, za ktorý bol právoplatne odsúdený, alebo ak bolo sudcovi za konanie, pre ktoré mu bol dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu, uložené disciplinárne opatrenie odvolanie z funkcie sudcu.

§ 151zh

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od

Dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, o ktorom bolo rozhodnuté disciplinárnym senátom podľa doterajších predpisov, zaniká uplynutím dvoch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Ak sa navrhovateľ podľa § 22 ods. 2 domnieva, že dôvody pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu naďalej trvajú, môže podať návrh na predĺženie dočasného

pozastavenia výkonu funkcie sudcu v lehote určenej podľa tretej vety § 22 ods. 3. Ustanovenia § 22 ods. 3 a 4 sa použijú primerane.

Čl. II Disciplinárny súdny poriadok

§ 40

O návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, ak nie je podaný spolu s disciplinárnym návrhom, a návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu rozhoduje disciplinárny senát určený náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom spravodlivosti.

§ 41

Rozhodnutie o návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, ak je návrh podaný spolu s disciplinárnym návrhom, sa sudcovi doručí spolu s disciplinárnym návrhom podľa § 23 ods. 1.

§ 42

O návrhu na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu a návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu disciplinárny senát rozhodne v lehote 10 dní od jeho doručenia.

§ 42a

Disciplinárny senát rozhodne o zastavení konania o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu, ak

- a) navrhovateľ zobral návrh alebo návrh na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie späť pred rozhodnutím disciplinárneho senátu,
- b) návrh na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu nebol podaný v lehote podľa osobitného predpisu,¹⁰⁾
- c) k návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu navrhovateľ nepriložil súhlas súdnej rady s predĺžením dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

10) § 22 ods. 3 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov

11) § 22 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov

§ 43

(1) Rozhodnutie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu môže disciplinárny senát, ktorý rozhodol o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu, zrušiť aj v priebehu disciplinárneho konania, a to bezodkladne na návrh toho, kto dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu navrhol, alebo na návrh disciplinárne obvineného sudcu alebo aj bez návrhu.

(2) Disciplinárne obvinený sudca môže návrh na zrušenie rozhodnutia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu podať znovu najskôr po uplynutí jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia o zamietnutí jeho predchádzajúceho návrhu.

§ 44

Ak počas dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu vznikne nový dôvod pre dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu, disciplinárny senát rozhodne **na návrh** o rozšírení dôvodov dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu.

Čl. III zákon o Súdnej rade

§ 4

Ďalšia pôsobnosť súdnej rady

- (1) Do ďalšej pôsobnosti súdnej rady ²⁾ podľa tohto zákona patrí
- a) prerokovať správy o čerpaní rozpočtových prostriedkov súdov,
 - b) schvaľovať štatút súdnej rady a rokovací poriadok súdnej rady,
 - c) predkladať ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len "minister spravodlivosti") podnety na prijatie všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich organizáciu súdnictva, konanie pred súdmi a postavenie sudcov,
 - d) voliť podpredsedu súdnej rady,
 - e) koordinovať činnosť sudcovských rád zriadených podľa osobitného predpisu, ³⁾
 - f) zaujímať stanoviská k návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich organizáciu súdnictva, konanie pred súdmi a postavenie sudcov,
 - g) zaujímať stanoviská k návrhom koncepčných dokumentov týkajúcich sa súdnictva, ktoré sa predkladajú na rokovanie národnej rady a vlády,
 - h) volí určený počet členov rady Justičnej akadémie podľa osobitného predpisu, ^{2a)}
 - i) volí prísediacich do databázy prísediacich disciplinárneho senátu, ^{2b)}
 - j) podieľať sa na rozvoji ľudských zdrojov v súdnictve,
 - k) rozhodovať o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu, ak tak ustanovuje osobitný predpis, ⁴⁾
 - l) rozhodovať o vyslovení nesúhlasu s trestným stíhaním sudcu pre trestný čin ohýbania práva podľa § 326a Trestného zákona,
 - m) **dávať súhlas s predĺžením dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu, ak tak ustanovuje osobitný predpis.** ⁴⁾

§ 7

(1) Zasadnutie súdnej rady je verejné. Predseda súdnej rady je povinný vytvoriť podmienky na účasť verejnosti na zasadnutiach súdnej rady. Ak možno očakávať, že verejnosť prejaví o zasadnutí súdnej rady väčší záujem, je predseda súdnej rady povinný zvolať zasadnutie súdnej rady vo vhodnej miestnosti s prihliadnutím na rozsah predpokladaného záujmu i možnosti.

(2) Verejnosť môže byť v nevyhnutnom rozsahu zo zasadnutia súdnej rady vylúčená rozhodnutím súdnej rady, ak by verejné prerokovanie veci ohrozilo tajomstvo chránené zákonom alebo ak to vyžaduje iný dôležitý záujem osoby, o ktorej súdna rada rozhoduje.

(3) Ak ide o prerokovanie vecí podľa § 4 ods. 1 písm. a), e) až g) a ods. 2, predseda súdnej rady udelí slovo ministrovi spravodlivosti, kedykoľvek o to požiada. Ak ide o rozhodovanie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu **alebo rozhodovanie o súhlase s predĺžením dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu**, predseda súdnej rady udelí slovo, kedykoľvek o to požiadajú, tomu, kto návrh na dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu **alebo návrh na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu** podal, a dotknutému sudcovi.

(4) Predseda súdnej rady môže vykázat' z miestnosti, v ktorej zasadá súdna rada, alebo odoprieť prístup do tejto miestnosti osobám, ktoré rušia dôstojný priebeh zasadnutia súdnej rady alebo u ktorých je dôvodná obava, že by mohli rušiť dôstojný priebeh zasadnutia súdnej rady.

Návrh dôvodovej správy

Dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu je *de lege lata* upravené v dvoch zákonoch a to hmotnoprávna časť v § 22 až 22b zákona o sudcoch a procesná časť v § 40 až § 44 disciplinárneho súdneho poriadku.

Keďže trestné stíhanie sudcov v medializovaných kauzách trvá neprimerane dlho, javí sa ako neúnosné, aby za prietahy v konaniach pred orgánmi činnými v trestnom konaní prípadne i sudcov niesli následky tí sudcovia, ktorým bol dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu rozhodnutím pôvodného disciplinárneho senátu, toho času organizačne a technicky zabezpečovaného Kanceláriou Súdnej rady Slovenskej republiky, alebo disciplinárneho senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky.

Súčasná právna úprava síce ráta s možnosťou rozhodovania o zrušení rozhodnutia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu v § 43 ods. 1 disciplinárneho súdneho poriadku a to „*bezodkladne na návrh toho, kto dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu navrhol, alebo na návrh disciplinárne obvineného sudcu alebo aj bez návrhu*“, avšak vo všeobecnosti je nastavená v zmysle súčasného ustanovenia § 42 disciplinárneho súdneho poriadku do skončenia trestného stíhania alebo disciplinárneho konania.

Takéto normatívne nastavenie je ale neudržateľné. Možnosť dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu je nástrojom, v ktorom sa premieta ústavný príkaz obsiahnutý v čl. 148 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu nesmie zasahovať do nezávislého výkonu súdnictva. Rozhodovanie o dočasnom pozastavení funkcie sudcu má rozmer inštitucionálny a individuálny. Inštitucionálna rovina sa premieta do ochrany nezávislosti súdnej moci. Chráni sa ním integrita a dôveryhodnosť súdnictva. Rozhodnutie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie na strane druhej spôsobuje výrazné obmedzenie profesijnej sféry sudcu a predstavuje zásah do jeho práva na nerušený výkon funkcie. Ide o zákonnú výnimku z nerušeného výkonu funkcie sudcu. Ako každá výnimka, aj dočasné pozastavenie funkcie sudcu musí byť vykladané reštriktívne. Ďalším znakom je dočasnosť. Pozastavenie môže trvať len nevyhnutnú dobu. Dočasnosť nemožno stotožniť

s dĺžkou trvania trestného stíhania alebo disciplinárneho konania (porovnaj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 715/2022 z 2.10.2024).

Striktné vymedzenie dočasnosti tohto právneho inštitútu si bude nevyhnutne vyžadovať dôsledný a aktívny prístup pri posudzovaní relevantných okolností trestného stíhania sudcu, ako aj rýchle a efektívne vedenie samotného trestného konania. Len tak je možné predísť neodôvodneným prietahom, a zároveň k neprípustným zásahom do nezávislosti výkonu súdnej moci. Vzhľadom na to, že obvinený sudca nemá zákonnú možnosť zabezpečiť si finančné prostriedky iným spôsobom než prostredníctvom peňažných prostriedkov plynúcich mu z výkonu funkcie sudcu – keďže mu je zakázané podnikáť alebo vykonávať iné zárobkové činnosti – môže byť v dôsledku neprimerane zdĺhavého trestného konania existenčne donútený vzdať sa svojej funkcie pred skončením jeho veci. V prípade, že by bolo trestné konanie následne právoplatne zastavené alebo by bol sudca oslobodený spod obžaloby, takýto vývoj by mal závažné negatívne dôsledky nielen pre justíciu, ale aj na uplatňovanie jednej zo základných zásad trestného konania – zásady prezumpcie neviny.

Z uvedeného dôvodu je preto nevyhnutné uvažovať nad novelizáciou rozhodovania o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu s akcentom na zvýšenie ochrany dotknutých sudcov a tým aj nezávislosti súdnictva.

Riešením by mohlo byť časové limitovanie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu na nevyhnutnú dobu najdlhšie na šesť mesiacov s možnosťou jeho opakovaného predlžovania. Právo podať opakovane návrh na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie bude zákonom obmedzené v súhrne na 18 mesiacov. Ide aj o zosúladenie právnej úpravy pri dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu podľa § 22a ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z.. Návrh na predĺženie lehoty dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu by navrhovateľ musel podať najneskôr 10 dní pred uplynutím lehoty trvania dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu. V prípade, ak by dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu malo súvisle trvať dlhšie ako šesť mesiacov, musel by navrhovateľ k návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu doložiť Najvyššiemu správnomu súdu Slovenskej republiky ako prílohu aj predchádzajúci súhlas Súdnej rady Slovenskej republiky v podobe jej súhlasného uznesenia. Nepodanie návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu v určenej 10-dňovej lehote alebo jeho podanie bez predchádzajúceho súhlasu Súdnej rady Slovenskej republiky, ak bol tento potrebný, by bolo dôvodom zastavenia konania o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu. Dôsledkom takéhoto zastavenia konania by bolo „obnovenie“ výkonu funkcie sudcu márnym uplynutím lehoty trvania jeho predchádzajúceho dočasného pozastavenia.

Účelom navrhovanej právnej úpravy je teda prenesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena pri rozhodovaní o návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie z dotknutého sudcu na navrhovateľa. Potreba predchádzajúceho súhlasu Súdnej rady Slovenskej republiky predstavujúca *conditio sine qua non* pre podanie návrhu na predĺženie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu, ktoré má súvisle trvať dlhšie než šesť mesiacov, a zároveň predstavuje relevantný prostriedok na zamedzenie zneužívania predmetného inštitútu zo strany navrhovateľa s cieľom pozastaviť výkon funkcie sudcu, resp. „potrestať“ sudcu znížením platu.

V rámci prechodného ustanovenia (§ 151zh zákona o sudcoch) sa navrhuje okamžitá aplikabilita navrhovanej právnej úpravy.